

แนวทางการสร้างความโปร่งใสในการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพ

ระดับท้องถิ่น กรณีศึกษา : กองทุนหลักประกันสุขภาพ

ระดับท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี

Guidelines for Creating Transparency in the Management of the Local Health Security Fund Case Study: Local Health Security Fund Saraburi Province

ยุทธชัย รำไพวรรณ และ ปธาน สุวรรณมงคล

มหาวิทยาลัยรังสิต

Yutthachai Ramphaiwan and Pathan Suwanmongkol

Rangsit University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: ramphaiwan.yutt@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ปัจจัยความสำเร็จ และแนวทางการสร้างความโปร่งใสในการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์กระบวนการกลุ่มคณะกรรมการกองทุนจาก 4 กองทุน และสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้เชี่ยวชาญด้านการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น รวม 16 คน แบบจำเพาะเจาะจง โดยใช้แบบสัมภาษณ์และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) การดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดสระบุรี ประกอบด้วย การแต่งตั้งคณะกรรมการ การพิจารณาอนุมัติโครงการ การออกกฎระเบียบหรือประกาศ การควบคุม กำกับ การใช้งบประมาณ การติดตามประเมินผล การให้คำปรึกษาและประชาสัมพันธ์
- 2) ปัญหา อุปสรรค พบว่าคณะกรรมการไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ ขาดความรู้ความเข้าใจ การบริหารกองทุน มีระเบียบไม่ชัด ขาดแผนการติดตามประเมินผลที่ชัดเจน ประชาชนมีส่วนร่วมน้อยและขาดความรู้ในสิทธิประโยชน์ของตนเอง
- 3) ปัจจัยความสำเร็จ พบว่ามีการใช้งบประมาณสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เน้นกระจายทุนให้ทุกกลุ่มเป้าหมาย ทุกภาคส่วนในชุมชนมีส่วนร่วมตรวจสอบ มีการเสนอและพิจารณาโครงการอย่างโปร่งใสตามระเบียบที่กำหนด จัดทำรายละเอียดและเปิดเผยข้อมูลได้ทุกโครงการ และมีการประชุมชี้แจงรายการรับจ่ายอย่างต่อเนื่อง

* วันที่รับบทความ : 26 พฤษภาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ 22 มิถุนายน 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 23 มิถุนายน 2566

Received: May 26, 2023; Revised: June 22, 2023; Accepted: June 23, 2023

4) แนวทางการสร้างความโปร่งใสในการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี มี 9 องค์ประกอบตามรูปแบบ “RUMPAIVUN Model” ได้แก่ 1)Regulation คือ จัดทำกฎระเบียบ ข้อบังคับ 2) Use Discretion คือใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจ 3)Manifesto คือ ผู้บริหารประกาศนโยบายการบริหารอย่างโปร่งใส 4)Participationคือการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง 5)Administration คือ การบริหารจัดการที่ดี 6)Information คือข้อมูลชัดเจนพร้อมเปิดเผย 7)Verifiable คือ การตรวจสอบได้จริง 8)Utility คือ การใช้จ่ายงบประมาณเพื่อประโยชน์สาธารณะ และ 9)Normคือกำหนดแบบแผนการปฏิบัติ

คำสำคัญ: ความโปร่งใส; กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น

Abstracts

The research objective is to study situations, operations, problems, obstacles, success factors, and guidelines for creating transparency in managing the Local Health Security Fund in Saraburi Province. It is qualitative research. Collecting data was completed by interviewing seven groups of 4 fund committees and in-depth interviews with 16 experts related to their operation through specific interview methods using an interview form and content analysis. The results showed that;

1) Operations of the Local Health Security Funds in Saraburi Province consist of appointing committees, approving projects, issuing regulations or announcements, controlling, overseeing the use of budgets, monitoring and evaluation, and consulting and public relations.

2) Problems and obstacles are found that the committee did not understand their roles and responsibilities, lacked knowledge and understanding, had unclear fund administration, lacked well monitoring and evaluation plans, had less public involvement, and lacked knowledge of their benefits.

3) The success factors are found that the budget is used in line with the objectives by emphasizing the distribution of funds to all target groups, all sectors in the community are involved in the audit, the projects are proposed and considered transparently according to the specified regulations, every project can disclose the details and information, committees come from representatives from all sectors, along with meetings to clarify transactions regularly.

4) Guidelines for creating transparency in the management of the Local Health Security Funds in Saraburi Province are nine elements according to the "RUMPAIVUN Model" model. There are 1) Regulation, the preparation of rules and regulations 2) Use discretion, the use of discretion in decision-making 3) Manifesto, announcing the policy of transparent management by executives 4) Participation, the participation of stakeholders 5) Administration, good management 6) Information, the transparent and open information 7) Verifiable, which can be verified 8) Utility, spending budget for public benefit, and 9) Norm, setting an action pattern.

Keywords: Transparency; Local Health Security Fund

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการขยายตัวของการศึกษา การคมนาคมและการสื่อสาร สื่อสารมวลชน และเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้ก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวและเป็นแรงผลักดัน ทำให้การจัดการภาครัฐจะต้องปรับตัว เพื่อก้าวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการสนองตอบต่อความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปของประชาชน นำไปสู่การพยายามแสวงหากระบวนทัศน์ ในการบริหารจัดการภาครัฐสมัยใหม่มุ่งไปสู่การให้บริการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล (Beam, 2001 : 636) การดำเนินงานต่างๆ จึงต้องมีความระมัดระวังการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและนำทรัพยากรที่มีอยู่ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมปัจจัยที่จะทำให้องค์กรมีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ ได้แก่ ทรัพยากร บุคคล ระบบฐานข้อมูล การบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อสัมฤทธิ์ผลที่กำหนด โดยใช้หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556 : 2)

ความโปร่งใส มีความเกี่ยวข้องกับแกนหลักสำคัญ 3 ประการ คือ 1) ต้องทำให้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ข้อบังคับ และนโยบายอื่นๆ ของรัฐได้รับการเปิดเผยสู่สาธารณชน 2) ต้องแจ้งให้กลุ่มบุคคลที่มีความสนใจทราบเกี่ยวกับกฎหมาย และข้อบังคับของรัฐ และสามารถเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และ 3) ต้องทำให้แน่ใจว่ากฎหมาย และกฎข้อบังคับต่างๆ ได้ถูกบัญญัติอย่างมีรูปแบบ ยุติธรรม และมีเหตุมีผล (Bellver and Kaufman, 2005 : 4) จุดเริ่มต้นของการบริหารงานแบบโปร่งใสจึงอยู่ที่ผู้นำองค์กร ซึ่งจะต้องตระหนักถึงการประพฤติตนและการแสดงออก ให้เห็นถึงความจริงใจในการปฏิบัติต่อผู้ตามตรงไปตรงมา เปิดเผย มีความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตใจที่เป็นธรรม หากผู้นำองค์กรใดมีพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่ส่อไปในทางทุจริต กระทำการใดไม่สะท้อนถึงความโปร่งใส ย่อมมีผลต่อบุคลากรในองค์กรให้ประพฤติตามเช่นนั้นด้วย (บุญอยู่ ขอพรประเสริฐ, 2554 : 33-48)

ตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 กำหนดให้คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สนับสนุน ประสาน และกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินงาน และบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ได้ตามความพร้อมความเหมาะสม และความต้องการ โดยกำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ขึ้น นับเป็นนวัตกรรมทางสังคมที่สำคัญในระบบสุขภาพ เพื่อสร้างหลักประกันสุขภาพแห่งชาติให้แก่บุคคลในพื้นที่ โดยให้ได้รับค่าใช้จ่ายจากกองทุน รวมถึงสนับสนุนและกำหนดหลักเกณฑ์ให้องค์กรชุมชน องค์กรเอกชนและภาคเอกชนที่ไม่แสวงหากำไรเข้ามามีส่วนร่วมเสนอขอรับทุนเพื่อนำไปแก้ไขปัญหาและพัฒนาสุขภาพให้แก่บุคคลในพื้นที่ (สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ, 2557)

ปัญหาความเสี่ยงที่ไม่โปร่งใสของการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น หรือพื้นที่ มี 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่ 1 การจัดสรรงบประมาณ ตั้งแต่การเสนอโครงการ และการอนุมัติโครงการ ได้แก่ 1) ไม่มีแนวทางการวิเคราะห์หรือการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตในโครงการที่จะขอรับการสนับสนุน

งบประมาณ 2) ความเสี่ยงจากการอนุมัติโครงการในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนได้ เช่น การอนุมัติโครงการให้แก่ผู้ใกล้ชิดกับคณะกรรมการกองทุนระดับท้องถิ่น เป็นต้น 3) ไม่มีแนวทางการวิเคราะห์ผลลัพธ์การใช้งบประมาณโดยเปรียบเทียบกับต้นทุนที่ใช้ไป ให้โครงการบางอย่างอาจไม่มีความคุ้มค่าและ 4) การอนุมัติแผนงาน/โครงการไม่เชื่อมโยงกับเป้าประสงค์ แนวทาง และวิธีการในแผนระดับท้องถิ่น เช่น แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนสุขภาพชุมชน เป็นต้น ด้านที่ 2 การบริหารงบประมาณ การเบิกจ่ายงบประมาณ และการใช้งบประมาณ ได้แก่ 1) ผู้ปฏิบัติขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้อง 2) เจ้าหน้าที่ขาดความตระหนักและมีความจงใจ โดยอาศัยช่องว่างของกฎหมายเพื่อกระทำการทุจริต 3) คณะกรรมการกองทุนฯ ขาดการประชาสัมพันธ์เชิงรุก ให้ประชาชนทราบถึงการดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ส่งผลทำให้ขาดการมีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสการทุจริต และ ด้านที่ 3 การติดตามประเมินผล และการรายงานผลการดำเนินโครงการ ได้แก่ 1) การรายงานผลการดำเนินโครงการยังไม่ชัดเจน ข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริงทำให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียขาดข้อมูลที่จำเป็นในการตรวจสอบ 2) การรายงานความคืบหน้าการดำเนินโครงการไม่มีความต่อเนื่องทำให้การติดตามการใช้จ่ายงบประมาณไม่มีประสิทธิภาพ 3) ขาดช่องทางการรายงานผลการดำเนินโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณด้วยภาพถ่ายหรือภาพวิดีโอ และ 4) ขาดช่องทางให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมประเมินผลโครงการ (สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2563 : 16-17)

ปัจจุบันจังหวัดสระบุรี มีจำนวนกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นทั้งสิ้น 108 แห่ง จากผลการประเมินเมื่อปี 2563 โดยใช้แบบประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการ 2) ด้านประสิทธิภาพการบริหารเงิน 3) ด้านประสิทธิผลการสนับสนุนโครงการ และ 4) ด้านประสิทธิผลการได้รับประโยชน์เชิงรูปธรรม (ทางสุขภาพ) ผลการประเมินพบว่า อยู่ในระดับ A+ (90-100 คะแนน) เป็นกองทุนมีศักยภาพสูงเป็นที่ศึกษาดูงานแก่กองทุน อื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี ร้อยละ 13.9 ระดับ A (70-89 คะแนน) เป็นกองทุนมีศักยภาพดี ร้อยละ 56.5 ระดับ B (50-69 คะแนน) เป็นกองทุนมีศักยภาพพอใช้ ร้อยละ 13.0 และกองทุนที่ขาดความพร้อมเร่งพัฒนาระดับ C (น้อยกว่า 50 คะแนน) ร้อยละ 16.7 ตามลำดับ (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี, 2563) ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา แนวทางการบริหารความโปร่งใสตรวจสอบได้กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นของจังหวัดสระบุรี เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินการพัฒนากองทุนให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลและมีศักยภาพในการบริหารจัดการบรรลุตามเป้าหมายได้อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสถานการณ์การบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดสระบุรี
- 2) เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรค ของการบริหาร กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดสระบุรี
- 3) เพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จของการบริหาร กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นที่โปร่งใสในจังหวัดสระบุรี
- 4) เพื่อเสนอแนวทางการสร้างความโปร่งใสการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดสระบุรี

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการสร้างความโปร่งใสในการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น กรณีศึกษา: กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดสระบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ แบ่งออกได้เป็น ขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) 2) สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 3) สนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ และ 4) คัดกรองตัวแปรและสังเคราะห์ องค์ประกอบการสร้างความโปร่งใสในการบริหารกองทุนฯ มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน แนวคิด และทฤษฎีการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพ แห่งชาติ พ.ศ. 2545 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล แนวคิดเกี่ยวกับความโปร่งใส และ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สำหรับนำมาพัฒนาสร้างเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ เพื่อ ค้นหาประเด็นการบริหารที่มีความโปร่งใส และปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการบริหารกองทุนหลักประกัน สุขภาพในระดับท้องถิ่น ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Information) ได้แก่ คณะกรรมการบริหารกองทุน หลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดสระบุรี โดยเลือกแบบเจาะจง กับคณะกรรมการกองทุน ฯที่มี ประสบการณ์ในการทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี จำนวน 4 กองทุน ประกอบด้วย 1) กองทุนที่มีการ บริหารจัดการดีได้คะแนนผลการประเมินตั้ง 70 ขึ้นไป คือเทศบาลตำบลแสงทอง อำเภอมวกเหล็ก และองค์การ บริหารส่วนตำบลไผ่ขวาง อำเภอบ้านหมอ และ 2) กองทุนที่ได้คะแนนผลการประเมินต่ำกว่า 50 คือ องค์การ บริหารส่วนตำบลหินซ้อน อำเภอแก่งคอย และองค์การบริหารส่วนตำบลมิตรภาพ อำเภอมวกเหล็ก โดยใช้ แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามแนวคำถามการบริหารที่โปร่งใสซึ่ง มีเนื้อหา 4 มิติ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2553) ประกอบด้วย มิติที่ 1 ด้านนโยบายของผู้บริหารและ ความพยายามริเริ่มในการสร้างความโปร่งใส มิติที่ 2 ด้านความเปิดเผย การมีระบบตรวจสอบภายในและการมี

ส่วนร่วมของประชาชน มิติที่ 3 ด้านการใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจและมิติที่ 4 ด้านการมีระบบกลไกจัดการข้อร้องเรียน ตลอดจนปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางการสร้างความโปร่งใสในการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดสระบุรี เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ ข้อค้นพบ เป็นบทสรุปต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 สัมภาษณ์เจาะลึก (In-dept Interview) ผู้ทรงคุณวุฒิ (Key Information) จำนวน 16 คน ได้แก่ 1) ผู้อำนวยการสำนักงานปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดสระบุรี 2) ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต 4 สระบุรี 3) ท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี 4) รองนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสระบุรี 5) หัวหน้ากลุ่มงานหลักประกันสุขภาพสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี 6) ท้องถิ่นอำเภอ 7) สาธารณสุขอำเภอ 8) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 9) นายกเทศมนตรี 10) นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 11) ปลัดเทศบาล 12) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 13) ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขของเทศบาล หรือ หัวหน้ากองสาธารณสุของค์การบริหารส่วนตำบล และ 14) หัวหน้าฝ่ายการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 15) กำนัน และ 16) แกนนำชุมชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ไม่เป็นทางการ (Information Interview) โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนนำมาสรุปเป็นรูปแบบต่อไป

ผลการวิจัย

1. จากการศึกษาสถานการณ์การดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี พบว่าจังหวัดสระบุรี มีประชากรทุกสิทธิรวม 717,854 คน ได้รับงบประมาณสนับสนุนทั้งสิ้นจำนวน 32,303,430 บาท ประชากรที่ได้รับสิทธิบัตรทอง (UC) จำนวน 437,583 คน ได้รับงบประมาณจำนวน 19,691,235 บาท คิดเป็นร้อยละ 60.96 ประชากรสิทธิอื่น (Non UC) จำนวน 280,271 คน ได้รับงบประมาณจำนวน 12,612,195 บาท คิดเป็นร้อยละ 39.04 มีการจัดตั้งกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น จำนวน 108 กองทุน ซึ่งประกอบด้วย กองทุนฯของเทศบาลเมือง จำนวน 4 แห่ง กองทุนฯเทศบาลตำบล จำนวน 34 แห่งและกองทุนฯขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 70 แห่ง จากรายงานการเบิกจ่ายงบประมาณของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น ของจังหวัดสระบุรี ประจำปีงบประมาณ 2565 ทั้งหมด 108 กองทุน พบว่ามีเงินคงเหลือยกมา 55,760,234.71 บาท รายรับ 49,337,048.29 บาท รายจ่าย 54,221,741.42 บาท เงินคงเหลือยกมา 50,875,541.58 คิดเป็นร้อยละ 48.51 ของเงินคงเหลือ (สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต 4 สระบุรี ณ วันที่ 30 กันยายน 2565) โดยทั้ง 108 กองทุนมีกระบวนการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพ ระดับท้องถิ่น ประกอบด้วย การแต่งตั้งคณะกรรมการ การพิจารณาอนุมัติโครงการ การออกกฎระเบียบหรือประกาศ การควบคุม กำกับกับการใช้งบประมาณ การติดตาม ประเมินผล และการให้คำปรึกษาและประชาสัมพันธ์

2. จากการศึกษาปัญหา อุปสรรค ของการสร้างความปลอดภัยในการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี พบว่าคณะกรรมการไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการบริหารกองทุนฯ บางกองทุนมีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบ่อยเพราะมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารทำให้การดำเนินงานตามนโยบายขาดความต่อเนื่อง มีการประชุมไม่ต่อเนื่องทำให้การกำกับติดตามแผนการดำเนินงานไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ บางกองทุนขาดแผนการติดตามประเมินผลโครงการที่ได้รับการอนุมัติเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณมีระเบียบรองรับไม่ชัดเจน ทำให้มีการใช้จ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนและมีการใช้งบประมาณไม่สอดคล้องกับปัญหาของแต่ละกลุ่มวัย อันจะก่อให้เกิดภาวะเสี่ยงต่อการทุจริต ด้วยงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติที่ผูกติดกับจำนวนประชากรในพื้นที่จึงมีจำนวนจำกัด มีผลทำให้การดำเนินงานตามโครงการไม่สามารถแก้ไขสาเหตุของปัญหาได้อย่างครบวงจร ภาคเอกชนในพื้นที่ไม่ได้ให้การสนับสนุนงบประมาณอันเนื่องมาจากการประสานงานไม่ดีทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือ และที่สำคัญคือประชาชน กลุ่ม หรือองค์กรในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมน้อยตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำร่วมประเมินผล ทำให้ขาดการร่วมรับประโยชน์ ตามสิทธิที่ควรได้รับตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้งกองทุนฯ

3. ปัจจัยความสำเร็จ ของการสร้างความปลอดภัยในการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี พบว่า มีปัจจัยที่สำคัญตั้งแต่การใช้งบประมาณตรงความต้องการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เน้นกระจายทุนให้ทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างมีศักยภาพตรวจสอบได้จากทุกกลุ่มทุกโครงการดูแลผู้ด้อยโอกาสผู้สูงอายุผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียงกระบวนการบริหารการมีส่วนร่วมของภาคส่วนในชุมชนมีสิทธิสอบถามชาวบ้านร่วมตรวจสอบร่วมเสนอ โครงการอย่างโปร่งใส ตามขั้นตอนของระเบียบที่กำหนดเปิดเผยข้อมูลรายละเอียดทุกโครงการ ติดตามประเมินผลตามวัตถุประสงค์หลังดำเนินโครงการ บูรณาการการแก้ไขปัญหของชุมชนกับทุกหน่วยงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผ่านอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน การพิจารณาทุกโครงการก่อนการอนุมัติให้ดำเนินงาน จัดทำข้อมูลของปัญหาทุกกลุ่มเป้าหมายให้ประชาชนเข้าถึงง่าย คณะกรรมการที่คัดเลือกมาจากทุกภาคส่วน มีความรู้ มีความสามารถนำเสนอปัญหาทุกกลุ่มวัยให้ได้รับการแก้ไข มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง ชี้แจงรับจ่ายมีการเผยแพร่ความรู้การจัดทำโครงการแก่ประชาชน

4. จากการศึกษา แนวทางการสร้างความโปร่งใสการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี

4.1 ด้านนโยบาย ผู้บริหาร และความพยายามริเริ่มในการสร้างความโปร่งใส พบว่าผู้บริหารและคณะกรรมการได้เน้นการดำเนินงานตามระเบียบข้อบังคับกองทุนระเบียบทางราชการ มีการพิจารณาโครงการอย่างโปร่งใสโดยใช้มติที่ประชุมรับรองผลการพิจารณาโครงการ การประชุมคณะกรรมการมีความต่อเนื่อง สมาชิกมีสิทธิเสนอความเห็นตามหลักประชาธิปไตย มีการแต่งตั้งคณะทำงานแนะนำการเขียนโครงการแก่ผู้สนใจ ให้มีการนำเสนอแผนค่าใช้จ่ายประจำปีชัดเจน ด้านการกำกับติดตามให้มีการรายงานผล

ทุกโครงการที่ผ่านการพิจารณาโดยให้ประชาชนร่วมรับรู้ คณะกรรมการทุกคณะมีส่วนร่วมวิเคราะห์ สรุปปัญหาและกำหนดแนวทางการแก้ไขร่วมกัน

4.2 ด้านความเปิดเผย การมีระบบตรวจสอบภายในและการมีส่วนร่วม พบว่ามีการจ่ายเงินโครงการตามแผนที่กำหนด และเป็นไปตามวัตถุประสงค์กองทุน แต่งตั้งคณะกรรมการและรายงานต่อที่ประชุมทุก4เดือนระหว่างและหลังดำเนินโครงการ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมตรวจสอบได้ มีการติดตามและรายงานการใช้จ่ายจัดทำรายงานการเบิกจ่าย มีเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่าย และอนุมัติ มีการจัดทำแผนงานประจำปีโครงการที่ผ่านการอนุมัติมีความครอบคลุมในการแก้ไขปัญหาของทุกกลุ่มวัยในชุมชน และที่สำคัญประชาชนมีส่วนร่วมเสนอโครงการผ่านที่ประชุมคณะกรรมการ ร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบและร่วมแสดงความคิดเห็นผ่านการประเมินความพึงพอใจในเวทีประชาคมของหมู่บ้านและชุมชนอย่างเปิดเผย

4.3 ด้านการใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจ พบว่าในการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารและคณะกรรมการได้ยึดหลักตามระเบียบพัสดุ มีเอกสาร หลักฐานรองรับและอ้างอิงได้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวัตถุประสงค์ของกองทุนที่สามารถเปิดเผยข้อมูลและชี้แจงได้ มีการจัดตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองประชุมพิจารณาทุกโครงการก่อนขอความเห็นชอบในการมีมติร่วมกัน กำหนดทิศทางแนวทางการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน โดยเน้นประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ ในการตัดสินใจการใช้จ่ายเงินจะต้องสอดคล้องกับระยะเวลา ความยากง่ายการแก้ไขสาเหตุปัญหา และความเป็นไปได้ของกิจกรรมตามขั้นตอนที่เสนอมา

4.4 ด้านการมีกลไกจัดการข้อร้องเรียน พบว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนมีการแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบข้อร้องเรียนเป็นการเฉพาะ เพื่อดำเนินงานตามภารกิจ ตั้งแต่การจัดทำช่องทางการรับเรื่องร้อง การตรวจสอบข้อร้องเรียน และการรายงานผลหลังการตรวจสอบข้อร้องเรียน โดยที่คณะกรรมการสามารถตอบข้อซักถามได้ และมีการประชาสัมพันธ์ รายงานข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง ผ่านกลุ่มไลน์ในชุมชน

จากการดำเนินการวิจัยสามารถสรุปเป็นแนวทางการสร้างความโปร่งใสในการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี ได้ 9 องค์ประกอบ ตามรูปแบบ “RUMPAIVUN Model” ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ 1) R = Regulation หมายถึง มีการจัดทำกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของกองทุนฯ ที่ชัดเจนและสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง 2) U = Use Discretion หมายถึง การใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้องสอดคล้องและเป็นไปตามกฎ ระเบียบ และวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยไม่ใช้การตัดสินใจด้วยความรู้สึกของตนเอง 3) M = Manifesto หมายถึง ผู้บริหารกองทุนมีการประกาศแถลงการณ์หรือมีนโยบาย ในการที่จะบริหารจัดการอย่างโปร่งใส ให้สาธารณะได้รับรู้อย่างทั่วถึง 4) P = Participation หมายถึงการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 5) A = Administration หมายถึงการบริหารจัดการที่ดีตั้งแต่การจัดทำแผนงานประจำปี การปฏิบัติตามแผนงานและการประเมินผลแผนงานที่ได้กำหนดไว้ รวมถึงการติดตาม ประเมินผลโครงการของกลุ่ม องค์กรหรือหน่วยงานต่างๆในพื้นที่ที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนฯ 6) I = Information หมายถึง มี

การจัดการและประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารที่ดี ชัดเจน ถูกต้องพร้อมเปิดเผยได้ตลอดเวลา 7) V=Verifiable หมายถึง การใช้จ่ายงบประมาณทุกกิจกรรมและการบริหารจัดการสามารถตรวจสอบได้จริง จากทุกภาคส่วน โดยมีได้ปิดบังหรือซ่อนเร้น 8)U=Utilityหมายถึงคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ กลุ่มองค์กรหรือหน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนมีการใช้จ่ายเงินงบประมาณของกองทุนฯไปเพื่อประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อสาธารณะมิใช่เพื่อผลประโยชน์ของคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งแต่เพียงฝ่ายเดียว และ 9)N=Normหมายถึงมีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานแบบแผนที่ดีและเหมาะสมในการพิจารณาถ่วงดุลและอนุมัติโครงการที่ขอรับการสนับสนุนจากกลุ่ม องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

อภิปรายผลการวิจัย

1.จากการศึกษาปัญหา อุปสรรค พบว่าคณะกรรมการไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ ขาดความรู้ความเข้าใจการบริหารกองทุน มีระเบียบไม่ชัด ขาดแผนการติดตามประเมินผลที่ชัดเจน ประชาชนมีส่วนร่วมน้อย และขาดความรู้ในสิทธิประโยชน์ของตนเอง สอดคล้องกับการศึกษาของสมศักดิ์ อัมพรวิสิทธิ์โสภา และ สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย (2561 : 1725- 1740) ที่ได้ศึกษากระบวนการบริหารสถานศึกษา ให้เกิดความโปร่งใสตามหลัก พุทธบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษาในด้านความโปร่งใสในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อันเนื่องมาจาก ขาดการกระจายอำนาจ ขาดการติดตามตรวจสอบจากหน่วยงานต้นสังกัด และบุคลากรขาดความตระหนักในบทบาทและหน้าที่ของตน

2. จากการศึกษาศักยภาพความสำเร็จ พบว่ามีการใช้งบประมาณสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เน้นกระจายทุนให้ทุกกลุ่มเป้าหมาย ทุกภาคส่วนในชุมชนมีส่วนร่วมตรวจสอบ มีการเสนอและพิจารณาโครงการอย่างโปร่งใสตามระเบียบที่กำหนด จัดทำรายละเอียดและเปิดเผยข้อมูลได้ทุกโครงการ และมีการประชุมชี้แจงรายการรับจ่ายอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการศึกษาของ อนุจิตร ชินสาร (2563 : 83-84) ได้ศึกษาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเลิศด้านความโปร่งใส และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา ที่พบว่า ปัจจัยส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานที่เป็นเลิศ โดยให้ความสำคัญกับทุกฝ่ายในการทำงานร่วมกันและสร้างการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชนอย่างแท้จริง

3. จากการศึกษาแนวทางการสร้างความโปร่งใสการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี ประกอบไปด้วย ด้านนโยบายของผู้บริหาร ด้านการตรวจสอบภายในและการมีส่วนร่วม ด้านการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจและด้านการจัดการข้อร้องเรียนซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2555 : ออนไลน์) ที่ได้ศึกษาและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานการจัดทำมาตรฐานความโปร่งใส ปีงบประมาณ พ.ศ.2555 พบว่ามี 4 มิติได้แก่ มิติที่ 1 ด้านนโยบาย ผู้บริหาร และความพยายามริเริ่มของหน่วยงานในการสร้างความโปร่งใส มิติที่ 2 ด้านความเปิดเผย

การมีระบบตรวจสอบภายในองค์กรและการมีส่วนร่วม มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามภารกิจ และได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม มิติที่ 3 ด้านการใช้ดุลยพินิจ ได้มีจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงลดการใช้ดุลยพินิจในการบริหารทรัพยากรบุคคล มิติที่ 4 ด้านการมีระบบ กลไกจัดการรับเรื่องร้องเรียน มีการกำหนดหน่วยงานและผู้รับผิดชอบโดยตรงในการดำเนินการต่อเรื่องร้องเรียนรวมถึงมีระเบียบปฏิบัติในการดำเนินการต่อเรื่องร้องเรียน เมื่อวิเคราะห์รายด้าน มีดังนี้

3.1 ด้านนโยบาย ผู้บริหาร และความพยายามริเริ่มในการสร้างความโปร่งใส เน้นการดำเนินงานตามระเบียบข้อบังคับกองทุน ระเบียบทางราชการ พิจารณาโครงการอย่างโปร่งใสใช้มติที่ประชุมผลการพิจารณาโครงการ ประชุมคณะกรรมการอย่างต่อเนื่องเสนอความเห็นตามหลักประชาธิปไตย แต่งตั้งคณะทำงานแนะนำการเขียนโครงการแก่ผู้สนใจ นำเสนอแผนค่าใช้จ่ายประจำปีชัดเจน รายงานผลทุกโครงการที่ผ่านการพิจารณาให้ประชาชนรับรู้คณะกรรมการร่วมวิเคราะห์ สรุปปัญหาและแนวทางการแก้ไขร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ อนุจิตร ชินสาร (2563 : 83-84) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเลิศด้านความโปร่งใส และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา ที่พบว่า แนวทางสำคัญที่ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์องค์ที่เป็นเลิศในด้านความโปร่งใส ได้แก่ การกำหนดนโยบายและวิสัยทัศน์องค์กรที่ชัดเจน สร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สร้างระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ นำระบบเครือข่ายทางสังคมมาใช้ในการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และปฏิรูปองค์กรแบบมีส่วนร่วมที่เหมาะสมกับการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ

3.2 ด้านความเปิดเผย การมีระบบตรวจสอบภายในและการมีส่วนร่วม มีการจ่ายเงินโครงการตามตามวัตถุประสงค์กองทุนแต่งตั้งคณะกรรมการและรายงานต่อที่ประชุมทุก4เดือนระหว่างและหลังดำเนินโครงการทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมตรวจสอบมีการติดตามและรายงานการใช้จ่ายจัดทำรายงานการเบิกจ่ายมีเอกสารหลัก ฐานประกอบการเบิกจ่าย และการอนุมัติ ประชาชนมีส่วนร่วม เป็นคณะกรรมการตรวจสอบ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานประจำปีโครงการครอบคลุมทุกกลุ่มวัยร่วมแสดงความคิดเห็นผ่านการประเมินความพึงพอใจจัดเวทีประชาคมหมู่บ้านเสนอโครงการผ่านที่ประชุมคณะกรรมการ ซึ่งสอดคล้องกับสหศักดิ์ ฤทธิ์รักษา (2558 : 60-61) ได้ศึกษาความพึงพอใจความโปร่งใสในการบริหารงานของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์พบว่า มีแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการตรวจสอบภายใน มีมาตรการหรือวิธีการต่าง ๆ ตรวจสอบเพื่อธรรมาภิบาล สร้างจิตสำนึกและวัฒนธรรม มีการจัดอบรมจิตสำนึกความโปร่งใสและตรวจสอบได้ทั้งคนทั้งงาน มีนโยบายตรวจสอบภายในที่ชัดเจน ประชาชนมีสิทธิในการตรวจสอบกิจกรรมโครงการต่าง ๆ มีส่วนในการเข้าร่วมตรวจสอบการจัดซื้อ เข้าร่วมประชุมสภาเทศบาลเพื่อรับทราบข้อมูลและกำกับการบริหารงานของเทศบาล

3.3 ด้านการใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจ ยึดตามเอกสารตามระเบียบพัสดุหลักฐานหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามวัตถุประสงค์กองทุนเปิดเผยข้อมูลชี้แจงได้มีการประชุมกลั่นกรองทุกโครงการขอความเห็นชอบในการมีมติร่วมกันพิจารณาความเป็นไปได้ของการดำเนินงานตามขั้นตอนที่เสนอมามีการกำหนดทิศทางแนวทางการดำเนินงานในทิศทางเดียวกัน เน้นประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ พิจารณาการใช้จ่ายเงินสอดคล้องกับระยะ เวลาความยากง่ายของการแก้ไขปัญหาซึ่งสอดคล้องกับจรรยา ติศกระโทก และภคณา ไวสำรวจ (2563 : 320-316) ได้ศึกษาความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ของกรมศุลกากร : รณเมธ NGV ที่พบว่า ปัจจัยที่มีส่วนในการส่งเสริมความโปร่งใสและตรวจสอบได้คือปัจจัยด้านบุคลากร พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา มีการหาความรู้ใหม่ ๆ เรียนรู้และติดตามกฎหมายใหม่ๆ เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ปัจจัยการบริหารจัดการ ที่มีการนำเทคโนโลยี มาปรับใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อลดการใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ทำให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติงานมากขึ้น

3.4 ด้านการมีกลไกจัดการข้อร้องเรียน มีการแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบข้อร้องเรียน รายงานผลหลังการตรวจสอบข้อร้องเรียน โดยคณะกรรมการสามารถตอบข้อซักถามได้ และมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงผ่านในชุมชนซึ่งสอดคล้องกับ วิจิต สุรดิษฐ์กุล, ศรีปริญา ธูปกระจ่าง และ วรเดช จันทรร (2563 : 922-923) ที่ได้ศึกษาความโปร่งใสขององค์การธุรกิจไทยตามการรับรู้ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต แล้วพบว่า กระบวนการสร้างความโปร่งใส ในการให้บริการ ต้องมีการแก้ไข บรรเทาความเดือดร้อน ตรวจสอบข้อเท็จจริง ช่วยเหลือผู้บริโภคอย่างรวดเร็วและทั่วถึง มีการกำหนดระยะเวลาพร้อมทั้งมีการแจ้งผลในแต่ละขั้นตอนของการตรวจสอบข้อร้องเรียน ตั้งแต่การรับเรื่องร้องเรียน ระหว่างการแก้ไขข้อร้องเรียนและ รายงานผลหลังจากการแก้ไขข้อร้องเรียนแล้วอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปจัดทำเป็นคู่มือหรือเอกสารทางวิชาการ กำหนดเป็นแนวทางในการประเมินผลการดำเนินงานที่โปร่งใสของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น ได้นำไปใช้ในการประเมินตนเองด้านความโปร่งใสได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายในสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปจัดทำเป็นเกณฑ์ชี้วัดและประเมินด้านความโปร่งใสของการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือประยุกต์ใช้กับกองทุนหรือองค์กรในรูปแบบอื่นได้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานที่กำกับ ดูแลและสนับสนุนภารกิจของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดสระบุรี ควรให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการ รวมถึงการติดตามสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

2. ผู้บริหารและคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นทั่วไป ควรมีนโยบายจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายใน โดยให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นการเฉพาะและพยายามริเริ่มจัดทำเกณฑ์การประเมินมาตรฐานความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล และจัดให้มีกลไกการจัดการข้อร้องเรียน มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ สร้างการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับประชาชน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

จากผลการวิจัย มีข้อเสนอแนะให้คณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น ควรดำเนินการ ดังนี้

1. ควรมีแผนการใช้จ่ายการใช้งบประมาณให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เน้นกระจายทุนให้ทุกกลุ่มเป้าหมาย ให้ทุกภาคส่วนในชุมชนมีส่วนร่วมตรวจสอบ

2. ควรมีการให้ผู้จัดทำโครงการขอรับทุนได้นำเสนอโครงการด้วยตนเองเพื่อให้คณะกรรมการได้มีการพิจารณาโครงการอย่างโปร่งใส ตามระเบียบที่กำหนด พร้อมจัดทำรายละเอียดและเปิดเผยข้อมูลของทุกโครงการให้สาธารณะได้รับรู้อย่างทั่วถึง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *การบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพมหานคร: จิรฐา ทิศกระโทก และกฤษฎา ไวสารวง. (2563). ความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ของกรมศุลกากร: กรณี NGV. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*. 5 (8), 320-316.
- บุญอยู่ ขอพรประเสริฐ. (2554). แนวทางการพัฒนามาตรฐานความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ. *วารสารวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*. 28 (1), 33-48.
- วิจิต สุรดิษฐ์, ศรีปริญา ฐปกระจ่าง และวรงค์ จันทรร. (2563). ความโปร่งใสขององค์การธุรกิจไทย ตามการรับรู้ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*. 8 (3), 922-923.
- สมศักดิ์ อัมพรวิสิทธิ์โสภา และ สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย. (2561). กระบวนการบริหารสถานศึกษาให้เกิดความโปร่งใสตามหลักพุทธบูรณาการ. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*. 6 (4), 1725- 1740.
- สหศักดิ์ ฤทธิ์รักษา. (2558). *ความพึงพอใจความโปร่งใสในการบริหารงานของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์*. สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร พัฒนาชุมชนมหาบัณฑิต ภาควิชาการพัฒนาชุมชน คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 60-61.

- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2553). *คู่มือแนวทางการสร้างมาตรฐานความโปร่งใสของส่วนราชการ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). *สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554*. ออนไลน์. <http://www.udd.go.th/Thai-html/05022007/PDF/PDF01/index.htm>
- สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.(2563).ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริตในการบริหารจัดการงบประมาณโครงการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่, 16-17
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี.(2563). รายงานการติดตามประเมินผลกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น. เอกสารอัดสำเนา.
- สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ. (2557). *คู่มือปฏิบัติงานกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.
- อนุจิตร ชินสาร.(2563). การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเลิศด้านความโปร่งใส และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา. *วารสารชุมชนวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*. 15 (1), 83-84.
- Beam, G. (2001). Quality public management: What it is and how it can be improved and advanced. *Public Administration Review*. 61 (15), 636-645.
- Bellver, A., and Kaufmann, D.(2005). *Trans parenting Transparency: Initial Empirics and Policy Applications*, Draft discussion paper presented at the IMF conference on transparency and integrity 6-7 July 2005, World Bank, Washington, D.C.